

**Interventies binnen de aanpak problematische jeugdgroepen
Gemeente Groningen**

Groningen, mei 2022,

Deze lijst bevat de belangrijkste interventies die wij de afgelopen jaren een of meerdere keren hebben ingezet in de aanpak problematische jeugdgroepen van de gemeente Groningen.

De interventies zijn als volgt gerangschikt:	pagina
1. Interventies gericht op contact leggen	3
2. Interventies vanuit de bevoegdheden van de burgemeester	4
3. Repressieve interventies	5
4. Interventies gericht op toezicht en signalering	10
5. Interventies vanuit de hulpverlening en voorlichting	12
6. Interventies gericht op activiteiten	14
7. Interventies gericht op het trainen van professionals	15
8. Erkende interventies Nederlands Jeugd Instituut (NJI)	16

Wij proberen de lijst zo actueel mogelijk te houden en voegen nieuwe en door ons beproefde interventies zo snel mogelijk toe aan deze lijst. Heeft u suggesties voor interventies die u in uw werkomgeving met succes inzet om jongeren en jeugdgroepen te ondersteunen, laat het ons weten via lieuwe.rozema@groningen.nl.

De lijst is samengesteld door
Manon van Olst (Zorg en Veiligheidshuis Groningen), procescoördinator jeugd
Patrick Oost (gemeente Groningen), onderzoeker gemeente Groningen
Lieuwe Rozema (gemeente Groningen). Beleidsadviseur jeugd en veiligheid gemeente Groningen

1. Contact leggen

- *Huisbezoek, jongere en hun ouder(s)/verzorger(s)*

Een huisbezoek vindt plaats na het besluit van de lokale driehoek (burgemeester, politiechef, officier van justitie) om de aanpak problematische jeugdgroepen in te zetten voor een specifieke jeugdgroep. Het huisbezoek wordt uitgevoerd door twee ketenpartners en is bedoeld om de jongeren en hun ouders te informeren over het opstarten van de aanpak, het kenbaar maken dat wij informatie over de jongere verzamelen, het persoonlijk uitreiken van de burgemeestersbrief, in gesprek te komen over de overlast die een jongere veroorzaakt en om gezamenlijk te zoeken naar oplossingen om de overlast van de jongere te stoppen.
- *Uitreiken burgemeestersbrief*

De burgemeestersbrief is een formele schriftelijke aankondiging van de burgemeester namens de betrokken ketenpartners dat wij een jongere aanmerken als lid van een problematische jeugdgroep en dat wij informatie over deze jongere verzamelen, delen en bespreken met andere ketenpartners. De burgemeestersbrief overhandigen wij altijd persoonlijk tijdens een eerste huisbezoek.
- *Vervolghuisbezoek*

Een vervolghuisbezoek is vooral bedoeld om de gemaakte afspraken met de jongere en ouders door te spreken en indien nodig bij te sturen.
- *Waarschuwingsgesprek, vooruitlopend op een huisbezoek*

Een waarschuwingsgesprek is met name gericht op de meelopers uit een potentiële jeugdgroep en op jongeren die zich in de cirkel rondom een jeugdgroep bevinden. Van het gesprek gaat een sterk preventieve werking uit, namelijk om jongeren te waarschuwen voor de negatieve gevolgen van een eventueel lidmaatschap van een jeugdgroep.
- *Afschaal- of eindbrief:*

Leden van een jeugdgroep ontvangen een eindbrief op het moment dat zij gedurende een periode van drie maanden niet of nauwelijks voor overlast hebben gezorgd of overlast gevend gedrag hebben vertoond, niet of nauwelijks meer voorkomen in politiemutaties of in rapportages van de Boa's en geen onderdeel meer hebben uitgemaakt van een problematische jeugdgroep. Met de eindbrief eindigt ook het verzamelen, delen en bespreken van informatie over deze jongere.
- *Gesprekken tussen school en leerling*

Negatief gedrag en overlast van een jongere manifesteert zich vaak niet alleen op straat of thuis, maar ook op andere plekken zoals school. School kan hierover in gesprek gaan met een leerling of (in overleg met een van de ketenpartners) een interventie inzetten om bepaald gedrag van een leerling of een groep leerlingen aan te pakken en te voorkomen.
- *Ouderavonden*

Ouderavonden zijn vooral geschikt om ouders kennis te laten maken met de leefwereld van hun kinderen en hen te wijzen op de risico's die aan bepaald gedrag zijn verbonden. Een ouderavond is een interventie die veel van onze ketenpartners al inzetten als het bijvoorbeeld gaat over middelengebruik (VNN), sexting en wapens (politie en Halt) en ouderparticipatie (WIJ). Ouderavonden kunnen ook specifiek gericht zijn op de ouders van een bijvoorbeeld een jeugdgroep of van jongeren die ruzie met elkaar hebben.
- *Bemiddelingsgesprek*

Bij een ruzie tussen twee of meer jongeren of tussen een jongere en een professional kan een onafhankelijk partij worden ingeschakeld, die beide partijen om de tafel vraagt om hun geschil uit te praten en eventueel op te lossen.

2. Bevoegdheden burgemeester

- *Gebiedsverbod*

Op basis van de Algemene Plaatselijke Verordening of artikel 172 uit de Gemeentewet kan een rechter, officier van justitie of een burgemeester een gebiedsverbod opleggen. De jongere mag dan niet meer in een in het verbod omschreven gebied komen gedurende een bepaalde periode. Indien de jongere zich niet aan het verbod houdt, dan kan het Openbaar Ministerie de jongere strafrechtelijk vervolgen.
- *Groepsverbod en samenscholingsverbod*

Dit is een verbod aan een jongere om zich op bepaalde plaatsen zonder doel met meer dan drie personen op te houden. Een voorbeeld is een groep hangjongeren op een speelplek die overlast veroorzaakt. Het verschil tussen een groepsverbod en samenscholingsverbod is dat bij een samenscholingsverbod niet één persoon, maar de hele groep strafbaar is. Ook moet bij een samenscholingsverbod het element 'dreiging' vaststaan. Bij een groepsverbod is dit niet noodzakelijk. Voor een groepsverbod geldt de grens van 'meer dan drie personen'. De groeps grootte van het samenscholingsverbod is vastgelegd in de Algemene Plaatselijke Verordening en het achterliggende beleid van de betreffende gemeente.
- *Algemene Plaatselijke Verordening*

In de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) staan gemeentelijke regels die door de gemeenteraad zijn bepaald en vastgesteld. In de APV staan onder meer voorschriften op het gebied van openbare orde en veiligheid. Elke gemeente in Nederland heeft een eigen APV, die voor iedereen binnen die gemeente geldt. De regels in de APV hebben vooral als doel de gemeente netjes en leefbaar te houden.
- *Aanwijzen veiligheidsrisicogebied/preventief fouilleren*

Om mogelijk wapenbezit en wapenmisbruik tegen te gaan, kan de gemeenteraad de burgemeester op grond van artikel 151b Gemeentewet de bevoegdheid verlenen om een 'veiligheidsrisicogebied' aan te wijzen. Het gaat dan om een gebied, met inbegrip van de daarin gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven, waarin de openbare orde wordt verstoord of waarbij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan bestaat door de aanwezigheid van wapens. Opsporingsambtenaren zijn dan bevoegd om op basis van de Wet wapens en munitie (artikel 50, derde lid, artikel 51, derde lid en artikel 52, derde lid) iedereen te fouilleren op aanwezigheid van wapens. Van een verdenking hoeft geen sprake te zijn.
- *Bevel aan ouders/verzorgers van 12 minners*

De burgemeester heeft op basis van artikel 172b van de Gemeentewet de bevoegdheid om een bevel te geven aan personen die het gezag hebben over kinderen tot 12 jaar. De bevoegdheid dient als instrument om overlast door jonge kinderen tegen te gaan. Vereist is dat die kinderen herhaaldelijk in groepsverband de openbare orde hebben verstoord en dat de burgemeester ernstige vrees heeft voor verdere verstoring. Het bevel kan niet worden opgelegd aan first-offenders, dat wil zeggen kinderen die voor de eerste keer overlast veroorzaken. De burgemeester kan aan de ouders of verzorgers twee soorten bevelen geven:

 1. Het bevel dat het kind niet zonder begeleiding van een ouder in een bepaald gebied komt;
 2. Het bevel dat het kind op bepaalde dagen van de week niet zonder begeleiding tussen 20.00 en 06.00 uur op voor publiek toegankelijke plaatsen komt.
- *Plaatsen van camera's*

De politie kan incidenteel en kortstondig (mobiel) cameratoezicht inzetten als daarvoor een concrete aanleiding bestaat, bijvoorbeeld bij herhaaldelijke vernielingen op een specifieke plek.

3. Repressief

- *Ondertoezichtstelling/gezinsvoogd*

Bij een OTS krijgt het gezin van de jongere verplicht hulp van een gezinsvoogd. Soms heet dit een jeugdbeschermer. De gezinsvoogd helpt bij het oplossen van de problemen in het gezin. Het gezin beslist samen met de gezinsvoogd over het kind. Die beslissingen kunnen bijvoorbeeld gaan over het kiezen van een school of de zorg die het kind nodig heeft. WIJ Groningen, Veilig thuis, de raad voor de Kinderbescherming, Openbaar Ministerie of de ouder/verzorger kunnen een OTS aanvragen. Is er spoed bij de ondertoezichtstelling? In veel gevallen verzoekt de Raad voor de Kinderbescherming dan een voorlopige ondertoezichtstelling (VOTS) in combinatie met een machtiging tot uithuisplaatsing. De kinderrechter kan de maatregelen meteen toewijzen.
- *Jeugdreclassering*

Jeugdreclassering is een combinatie van intensieve begeleiding en controle voor jongeren die veroordeeld zijn of verdacht worden van een strafbaar feit. Het doel van jeugdreclassering is voorkomen dat de jeugdige opnieuw de fout in gaat. Als een leerplichtambtenaar proces verbaal opmaakt wegens schoolverzuim kan jeugdreclassering ook toegepast worden. Voor begeleiding door de jeugdreclassering komen jongeren in aanmerking die ten tijde van het delict 12 tot 18 jaar oud waren. De rechter, de Raad voor de Kinderbescherming en de officier van justitie kunnen jeugdreclassering opleggen. Het Openbaar Ministerie vraagt aan de gecertificeerde instelling om de maatregel jeugdreclassering uit te voeren.
- *Pandverbod/pleinverbod*

Als een jongere de huisregels van een organisatie, bijvoorbeeld een school, schendt kan een toegangsverbod worden opgelegd. In de praktijk legt een organisatie een toegangsverbod op door een brief te sturen aan de jongere die ongewenst gedrag heeft vertoond. Hierin wordt vermeld op grond van welk gedrag het verbod wordt opgelegd en voor welke duur. Stel de politie op de hoogte van het verbod dat de organisatie gaat opleggen, vooral in verband met eventuele handhaving. Als een jongere ondanks een toegangsverbod toch het gebouw binnentreedt, is hij strafbaar op grond van artikel 138 Wetboek van Strafrecht (huisvredebreuk), dan wel artikel 139 Wetboek van Strafrecht (lokaalvredebreuk).
- *Machtiging (gesloten) uithuisplaatsing*

Een rechterlijke machtiging via Gecertificeerde Instelling of WIJ met toestemming van ouders is bedoeld om een jongere uit huis te plaatsen in gesloten of open behandelsetting.
- *Plaatsing in een Inrichting voor Jeugdigen (PIJ-maatregel)*

De PIJ-maatregel is een behandelmaatregel voor jeugdigen bij wie er sprake is van een ontwikkelingsstoornis of psychische aandoening. Met een PIJ-maatregel wordt een jongere in een justitiële jeugdinrichting opgenomen. Hier krijgt hij een intensieve behandeling en begeleiding om herhaling van een misdrijf te voorkomen. In de volksmond heet de maatregel 'jeugd-TBS'. In eerste instantie legt de rechtbank de maatregel op voor de duur van drie jaar, waarvan één jaar voorwaardelijk. Bij een geweldsmisdrijf of een zedenmisdrijf kan de maatregel verlengd worden tot vijf jaar, waarbij het laatste jaar voorwaardelijk is. Wanneer er ook sprake is van een gebrekkige ontwikkeling of een ziekelijke stoornis van de geestesvermogens, kan de maatregel nogmaals met twee jaar worden verlengd. De maximale duur van de PIJ-maatregel is zeven jaar, waarvan het laatste jaar weer voorwaardelijk is. Als een jeugdige gedeeltelijk (on)toerekeningsvatbaar wordt geacht, kan een PIJ-maatregel in combinatie met een jeugddetentie worden opgelegd.
- *Persoonsgerichte Aanpak*

De Persoonsgerichte Aanpak (PGA) beoogt om met repressieve en preventieve interventies hardnekkige patronen van criminaliteit en overlast te doorbreken. Geprioriteerde personen worden naar een zorg- en/of justitieel traject geleid. Daarbij is aandacht voor de persoon zelf en voor zijn (gezins)systeem. Uitgangspunt is dat het bevoegd gezag de veiligheidsproblemen prioriteert. Ketenpartners bespreken in het casuoverleg de geprioriteerde personen, waarbij

elke partner vanuit de eigen deskundigheid informatie aanlevert. Ook stellen partners vast wat al eerder is gedaan. Het delen van informatie vindt plaats binnen de kaders van de bestaande regelgeving (zoals WPG en WBP). Vaak zijn hiervoor convenanten opgesteld. Op deze wijze ontstaat een integrale probleemanalyse. Partners in het casusoverleg stellen een integraal plan van aanpak voor deze persoon op. Uitgangspunt daarbij is: één persoon (of gezin), één plan.

- *OTP-zitting of TRIP-zitting*

Bij een OTP-zitting (Oproep ten Parkette) verdenkt de officier van justitie de jongere van een licht strafbaar feit, bijvoorbeeld winkeldiefstal of belediging van een politieagent. Een OTP-zitting heet ook wel een TRIP-zitting (Transactie in Persoon). De jongere krijgt hierover een brief van de officier van justitie. De ouders/verzorgers krijgen ook een uitnodiging voor de zitting. Vóór de zitting komt er een onderzoek van de Raad voor de Kinderbescherming. De Kinderbescherming stelt bijvoorbeeld vragen aan de jongere, zijn/haar familie en school. Daarna geeft de Kinderbescherming advies aan de officier van justitie over een straf. Tijdens de OTP-zitting heeft de jongere een gesprek met de officier van justitie of iemand die namens hem werkt. De jongere kan dan zijn/haar kant van het verhaal vertellen. Daarna hoort diegene meteen of er een straf volgt. Er is geen rechter bij deze zitting. De officier van justitie kan de volgende straffen voorstellen; geldboete, taakstraf van maximaal 60 uur of een schadevergoeding aan het slachtoffer. Gaat de jongere akkoord met de straf? Dan hoeft diegene niet naar de rechter. De jongere kan wel een strafblad krijgen. Gaat de jongere niet akkoord? Of houdt diegene zich later niet aan de afspraken? Dan vraagt de officier van justitie aan de rechter om te straffen.

- *Zitting rechtbank*

Tijdens een zitting van de rechtbank wordt een jongere aangesproken op zijn gedrag uit het verleden, maar ook recenter grensoverschrijdend gedrag kan tijdens de zitting meegenomen worden in de afhandeling. In de praktijk betekend dit dat de problematische jongere gewaarschuwd wordt dat verder vertoond grensoverschrijdend gedrag, zoals bijvoorbeeld spijbelen, meegenomen wordt naar zijn aankomende zitting.

- *Jeugdgevangenis*

Jeugd detentie is een gevangenisstraf voor jeugdigen en jongvolwassenen die een misdrijf hebben gepleegd. In welke gevallen jeugd detentie kan worden opgelegd en welke personen voor jeugd detentie in aanmerking komen, is afhankelijk van de leeftijd van de verdachte, diens persoonlijkheid, de ernst van het feit en de omstandigheden waaronder het feit is gepleegd. Dit zijn ook de criteria die gelden voor de toepassing van jeugd strafrecht (artt. 77a e.v. Sr.).

- *TOM-zitting*

De TOM-zitting biedt de officier van justitie de mogelijkheid om een verdachte te kunnen straffen zonder dat er een rechter aan te pas komt. Er mag een taakstraf worden opgelegd van maximaal 120 uren. Een taakstraf kan bestaan uit een werkstraf en/of een leerstraf. Indien de verdachte akkoord gaat met het voorstel van de officier van justitie, dient de jongere hier tijdens de TOM-zitting mee in te stemmen.

- *Bekeuring door boa of politie*

Boa's en politie zijn bevoegd om proces verbalen uit te schrijven, waarbij de bevoegdheden van de boa's zijn gelimiteerd tot een aantal domeinen zoals openbare ruimte en onderwijs. Het uitschrijven van een proces verbaal kan het slotstuk vormen van een proces waarbij jongeren een aantal keren zijn gewaarschuwd om bijvoorbeeld geen rommel achter te laten op een hangplek en hier geen gehoor aan hebben gegeven.

- *Reprimande*

Een reprimande of mondelinge waarschuwing is bedoeld om jongeren van 12 tot en met 18 jaar, die voor het eerst op heterdaad betrapt zijn, buiten het strafrecht te houden. Het gaat dan vaak om een strafbaar feit met een eenvoudig en licht karakter, bijvoorbeeld een

winkeldiefstal. De hulpofficier van justitie besluit of een reprimande zinvol is/ van toepassing kan zijn. Een reprimandegesprek vindt plaats met de jongere in het bijzijn van de ouders. De politie voert het gesprek en legt het gesprek vast in de basisvoorziening Handhaving (BVH).

- *Gesprek leerplichtambtenaar*
Een leerplichtambtenaar kan een waarschuwingsgesprek houden met een jongere en zijn ouders, in dit gesprek kunnen bijvoorbeeld afspraken gemaakt worden om verder schoolverzuim te voorkomen. Wanneer er opnieuw verzuim gemeld wordt, kan een proces-verbaal worden opgemaakt, waarbij de jongere en een van de ouder(s)/ verzorger(s) gehoord worden. Het Openbaar Ministerie beslist over de afhandeling. Het proces-verbaal wordt ook bekend gemaakt aan de Raad voor de Kinderbescherming voor het eventueel verrichten van een basisonderzoek.
- *Halt afdoening*
De Halt-interventie is een buitenstrafrechtelijke aanpak voor jongeren van 12 tot 18 jaar die een strafbaar feit hebben gepleegd. Jongeren komen bij Halt terecht via de politie, soms na expliciete toestemming door het Openbaar Ministerie, of een buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA), bijvoorbeeld een leerplichtambtenaar. Voorwaarden voor de Halt-interventie zijn onder meer dat het delict een feit betreft uit het Besluit aanwijzing Halt-feiten en dat de jongere niet eerder een interventie heeft gekregen bij het Openbaar Ministerie en dus nog niet in aanmerking voor een strafblad is gekomen. In artikel 77° van het Wetboek van Strafrecht wordt de Halt-interventie mogelijk gemaakt. Met expliciete toestemming van een officier van justitie kan een jongere ook voor andere feiten naar Halt worden verwezen.
- *Onderzoek Raad voor de Kinderbescherming*
De Raad voor de Kinderbescherming doet verschillende onderzoeken in het belang van een jongere. Ze voeren deze onderzoeken zoveel mogelijk op dezelfde manier uit, maar raadsonderzoekers bepalen zelf hoe het onderzoek precies wordt uitgevoerd. Afhankelijk van de situatie van kind en ouders kan het onderzoek anders verlopen. Afhankelijk van om welk onderzoek het gaat, zijn verschillende soorten acties mogelijk. Als een kind bijvoorbeeld iets heeft gedaan wat van de wet niet mag, dan staat in het onderzoek advies welke straf het beste past. Als het gaat om problemen thuis, dan kan de raadsonderzoeker een verzoek bij de rechter indienen voor een maatregel van kinderscherming. Als het gaat om een scheiding, dan kan bijvoorbeeld in het advies staan bij wie de kinderen het beste kunnen wonen of hoe de omgang eruit zou kunnen zien.
- *Schorsing door school*
Een school mag een jongere schorsen, de jongere heeft dan tijdelijk geen toegang tot de school en het schoolplein. De school moet zich bij een schorsing aan een aantal regels houden. In de wet staat dat het schoolbestuur zelf regels opstelt voor het schorsen van leerlingen. De regels die de school hanteert voor het straffen en schorsen van leerlingen staan in de schoolgids en/of het leerlingenstatuut. In de wet staan wel regels voor de procedure; een leerling mag maximaal 5 schooldagen geschorst worden. Daarnaast moet het schorsingsbesluit met redenen van schorsing per brief aan ouders kenbaar gemaakt worden. Het schoolbestuur informeert de Onderwijsinspectie bij schorsing langer dan één dag.

Via rechtbank

- *Ontnemen wederrechtelijk verkregen voordeel*
Als een jongere (financieel) voordeel heeft behaald uit een strafbaar feit, kan de rechter besluiten dat de jongere dit bedrag moet terugbetalen aan de overheid. De rechter legt dan een 'ontnemingsmaatregel' op. De gedachte hierachter is dat misdadig niet mag lonen. Om een ontnemingsmaatregel te kunnen opleggen moet de jongere veroordeeld zijn in een strafzaak. Vervolgens kan in een zogeheten 'ontnemingsprocedure' door de rechter de omvang van het bedrag aan voordeel worden vastgesteld en wordt een betalingsverplichting

opgelegd. Hiervoor moet het Openbaar Ministerie bij de rechter een vordering indienen tot ontneming van het (financieel) voordeel. In deze vordering is het bedrag aan voordeel dat de jongere zou hebben behaald, en wat ze dus van de jongere willen afpakken, opgenomen.

- *Schadevergoedingsmaatregel*

De rechter kan tijdens een strafproces de dader verplichten een schadevergoeding aan het slachtoffer te betalen. Voor de rechtszitting krijgt het slachtoffer van het Openbaar Ministerie (OM) een formulier. Hierop geeft het slachtoffer aan wat de schade is. Dat kan zowel materiële als immateriële schade zijn. Legt de rechter een schadevergoedingsmaatregel op? Dan int het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) het bedrag voor het slachtoffer bij de dader. Heeft het slachtoffer na 8 maanden nog niet het hele bedrag ontvangen, dan krijgt diegene daarvoor een voorschot op de schadevergoeding. Dit geldt ook als de officier van justitie over de straf beslist en een schadevergoedingsmaatregel oplegt. In sommige gevallen kan het slachtoffer direct een volledig voorschot op de schadevergoeding krijgen, zoals bijvoorbeeld bij geweld- en zedendelicten.

- *Onttrekking aan het verkeer van in beslag genomen goederen*

De rechter kan de maatregel 'onttrekking aan het verkeer' opleggen om gevaarlijke voorwerpen aan het maatschappelijk verkeer te onttrekken. Het in beslag genomen voorwerp wordt dan niet aan de verdachte teruggegeven, maar vernietigd. In de meeste gevallen zal de maatregel onttrekking aan het verkeer worden opgelegd bij wapens en drugs. Alleen ten aanzien van voorwerpen kan de maatregel onttrekking aan het verkeer worden opgelegd. Onttrekking aan het verkeer van zakelijke en persoonlijke rechten is dus niet mogelijk. Ook onroerende zaken, zoals gebouwen, kunnen niet worden onttrokken aan het verkeer. Dit is anders dan bij de verbeurdverklaring van goederen, welke bijkomende straf voor alle goederen kan worden opgelegd. Ook dieren worden echter beschouwd als een voorwerp dat voor onttrekking aan het verkeer in aanmerking komt.

Gevolgen bij onrechtmatige inbeslagneming

De vaststelling dat een voorwerp onrechtmatig in beslag is genomen, staat een onttrekking aan het verkeer niet in de weg. Indien de onrechtmatigheid van dien aard is dat de rechter het Openbaar Ministerie niet-ontvankelijk verklaard of dat dit leidt tot bewijsuitsluiting en vrijspraak, kan de rechter nog wel het voorwerp onttrekken aan het verkeer, zolang nog kan worden vastgesteld dat een strafbaar feit is begaan.

- *Gedrag beïnvloedende maatregel (GBM)*

De gedrag beïnvloedende maatregel (GBM) is gericht op heropvoeding. Het doel is verder afglijden van de jongere te voorkomen en bij te dragen aan zijn verdere ontwikkeling. De maatregel beperkt de vrijheid van de jongere, maar de jongere gaat niet naar een justitiële jeugdinstelling. De maatregel is intensief en niet vrijblijvend. De maatregel bestaat uit verschillende trainingen en behandelingen. Het programma kan helemaal op maat gemaakt worden voor de jongere. Het kan gaan om een cursus waarin de jongere leert om te gaan met boosheid. Of om een training waar de jongere 'nee' leert zeggen tegen verkeerde vrienden of alcohol of drugs. Ter ondersteuning van het programma kan de rechter bepalen dat de jongere 's nachts in detentie zit. Ook is het mogelijk om elektronisch toezicht toe te voegen aan het programma (de enkelband). De GBM wordt opgelegd voor een periode van minimaal 6 maanden en maximaal 1 jaar. Hij kan 1 keer worden verlengd, met maximaal dezelfde termijn.

- *Nachtdetentie*

Nachtdetentie is een bijzondere vorm van voorlopige hechtenis voor jeugdigen of onderdeel van een GBM. De gedetineerde jeugdige gaat overdag naar school, werk of een instelling voor dagbehandeling en verblijft 's-avonds, 's-nachts en in het weekend in een justitiële jeugdinstelling. Het doel van nachtdetentie is het behouden en versterken van de schoolgang, werk of dagbehandeling tijdens de voorlopige hechtenis en later tijdens de

detentie. Zo worden de schadelijke effecten van voorlopige hechtenis en detentie op de ontwikkeling van de jeugdige beperkt en worden de positieve banden met de samenleving behouden en versterkt. Door de binding met school en werk wordt geprobeerd de kans op recidive bij jeugdigen te verkleinen. Bovendien kan na de detentieperiode de opleiding worden voortgezet of het werk worden behouden. Dit vergroot de maatschappelijke kansen na de detentieperiode.

4. Toezicht en signalering

- *Inzet jongerenwerk en jeugdstraatwerk, ook in weekend en avonduren*
Het jongerenwerk en jeugdstraatwerk zijn de ogen en oren in de wijk. Het jongerenwerk signaleert vaak als eerste een verandering in het gedrag van (groepen) jongeren en kan hier vroegtijdig in bijsturen. Lukt dat niet, dan schalen zij op naar de procesregisseur jeugd van het Veiligheidshuis. Wij hebben er voor gekozen om het jongerenwerk vooral in te zetten op het moment dat jongeren niet op school zitten, maar op straat aanwezig zijn.
- *Inzet jeugdboa's*
Jeugdboa's hebben tot taak om toezicht te houden op (groepen) jongeren, contact met hen te leggen, het aanspreken van jongeren en handhaven op overlast en het delen van zorgsignalen met relevante ketenpartners in bijvoorbeeld een risicojeugd overleg of werkersoverleg.
- *Inzet politie/wijkagent*
De wijkagent is het eerste aanspreekpunt als het om handhaving en veiligheid in de wijk gaat. Een wijkagent onderhoudt nauwe contacten met de buurt, treedt bemiddelend op en is zichtbaar aanwezig in de wijk. Samen met de jeugdboa en jongerenwerker vormt de wijkagent de belangrijkste informatiebron als het gaat om (groepen) jongeren hun gezinssituatie en de overlast die zij veroorzaken.
- *Buurtmoeders*
Op initiatief van een aantal moeders van problematische jongeren is in maart 2022 in de wijk Lewenborg de interventie buurtmoeders opgestart, met als doel om als ouders en buurtbewoners zelf de overlast veroorzakende jongeren in hun buurt en wijk aan te spreken op hun gedrag. De interventie krijgt financiële ondersteuning vanuit het wijkbudget.
- *Groepsscan*
Bij het vermoeden van een problematische jeugdgroep kan het hoofd van de afdeling Openbare Orde en Veiligheid een groepsscan aanvragen bij de politie. De politie brengt dan op basis van gegevens uit de politiesystemen een jeugdgroep in kaart. Het gaat dan om informatie op groepsniveau, persoonsniveau, domeinniveau (publiek domein en gezin) en groepsaspecten.
- *Verrijking groepsscan*
Als de lokale driehoek op basis van de groepsscan heeft besloten om de aanpak problematische jeugdgroepen voor deze jeugdgroep in te zetten, dan zorgt het Veiligheidshuis via een zogenaamd 'werkersoverleg' voor het verrijken van de groepsscan met informatie van ketenpartners over de betreffende jongeren en hun gezinnen. Het werkersoverleg stelt ook een lijst op met eventuele interventies op persoons- en groepsniveau, die op een later moment in de aanpak ingezet kunnen worden. De groepsscan, de verrijking van de groepsscan en de eventuele interventies gaan daarna als plan van aanpak richting de driehoek.
- *Plus Min Mee methodiek*
De Plus Min Mee methodiek brengt de dynamiek en de positie van jongeren in een problematische jeugdgroep in kaart, zodat alle betrokken ketenpartners werken vanuit een gedeeld beeld over deze jeugdgroep. De methodiek deelt jongeren in op basis van hun positieve of negatieve invloed binnen de groep (Plus en Min) of als meeloper (Mee).
- *Plus Min Mee app*
Aan de Plus Min Mee methodiek is een beveiligde app verbonden, waarin ketenpartners informatie over de groep en de groepsleden kunnen delen. Doel hiervan is om jongeren op basis van deze actuele informatie direct aan te kunnen spreken op hun gedrag eerder die dag. Zodat de jongere het gevoel krijgt dat hij niet weggkomt met negatief gedrag en dat alle ketenpartners op de hoogte zijn van zijn doen en laten.

- *Afspraken over aanwezigheid jongeren in de wijk*
Tijdens een huisbezoek gaan de ketenpartners ook in gesprek met de jongere en de ouder(s) over eventuele oplossingen om het overlast gevende gedrag van de jongere te stoppen. Dit leidt in veel gevallen tot het maken van afspraken over wanneer een jongere wel of niet op straat of op een bepaalde overlast gevende plek aanwezig is. Deze afspraken worden gedeeld in de Plus Min Mee app, zodat ook andere ketenpartners van de afspraak afweten en jongeren hier op kunnen aanspreken.
- *Werkersoverleg*
Het werkersoverleg is een vast onderdeel van de structuur in een wijk of gebied waar de aanpak problematische jeugdgroepen wordt ingezet. Het werkersoverleg bestaat uit ketenpartners, die in direct contact staan met de jongeren en hun gezinnen. Waaronder ook scholen. Het werkersoverleg deelt de jongeren in volgens de Plus Min Mee methodiek, voert casusoverleg, ontwikkelt en zet interventies uit en rapporteert de voortgang aan de regiegroep.
- *Regiegroep*
De regiegroep is een vast onderdeel van de structuur in een wijk of gebied waar de aanpak problematische jeugdgroepen wordt ingezet. De regiegroepen zijn geografisch verdeeld in een regiegroep Noord en een regiegroep Zuid. De regiegroep bestaat uit de leidinggevendenden van de primaire ketenpartners uit de werkersoverleggen, aangevuld met inhoudelijk deskundigen van gemeente en Veiligheidshuis. De regiegroep bewaakt de voortgang van de aanpak, informeert de driehoek via plannen van aanpak, voortgangsrapportages en eindrapportages, neemt eventuele belemmeringen weg voor het werkersoverleg en schaaft indien nodig op naar de driehoek.
- *Risicojeugd Overleg (RJO)*
Het RJO heeft tot doel om risicojongeren zo vroeg mogelijk in beeld te brengen, te screenen op mogelijke risicofactoren en daar waar nodig interventies te plegen. Een RJO bestaat uit twee delen, een overleg over jongeren tot 12 jaar (basisschool) en een overleg over jongeren vanaf 12 jaar (voortgezet onderwijs). Het RJO is nadrukkelijk ook bedoeld voor broertjes en zusjes van leden van een problematische jeugdgroep. Het RJO bestaat uit een vaste kern van lokale ketenpartners, met daar omheen een tweede schil van ketenpartners zoals de Raad voor de Kinderbescherming of Jeugdbescherming Noord, die op afroep beschikbaar zijn. Het streven is om eind 2022 een gemeentelijk dekkend netwerk van RJO's te hebben.
- *Pilot Vroegsignalering Basischolen (PVB 2.0)*
De pilot PVB 2.0 richt zich op preventie en vroegsignalering van zorgelijk en problematisch gedrag van kinderen in de basisschoolleeftijd (4-12 jaar). Met als doel om via een uitgebreide screeningslijst, ingevuld door een leerkracht, zicht te krijgen op de risico's die deze kinderen lopen in hun ontwikkeling en deze door middel van gerichte interventies aan te pakken en te voorkomen. Het idee is om bij een succesvolle pilot deze werkwijze in de hele gemeente in te voeren.

5. Hulpverlening en voorlichting

- *Gezinsaanpak (collectief) en casemanagement (individueel) via WIJ*
Hulpverleningstraject op maat gericht op het gezin of op individuele gezinsleden.
- *Stratenaanpak*
De stratenaanpak heeft tot doel om de ervaren kwaliteit van leven van bewoners in een straat of buurt binnen tien jaar te verhogen door het aanbieden van de juiste zorg en ondersteuning, het hebben van voldoende sociale contacten en het zich betrokken en veilig voelen in de eigen (leef)omgeving. Bewoners, waaronder ook jongeren, leveren een actieve bijdrage aan de stratenaanpak. Deze interventie is nog in ontwikkeling.
- *Intensieve Jongerencoaching*
De methodiek van intensieve jongerencoaching is bedoeld om problematische jongeren via een individueel maatwerktraject te verleiden tot andere, positievere keuzes in het leven. De jongerencoach vormt een aanvulling op het jongerenwerk en het jeugdstraatwerk en is vooral op de wensen en behoeften van individuele jongeren gericht. De jongerencoach is in dienst van WIJ Groningen.
- *Jongeren inzetten als rolmodel*
Jongeren die in de loop van de aanpak problematische jeugdgroepen hun negatieve gedrag hebben kunnen veranderen in positief gedrag, worden door onder meer het jongerenwerk ingezet als positief rolmodel voor andere, veelal jongere kinderen bij een buurt- of sportactiviteit.
- *JIM*
JIM staat voor Jouw Ingebrachte Mentor en is een familielid, vriend of bekende van de jongere. De keuze van een jongere voor een JIM wordt ondersteund door ouder(s), waarna JIM optreedt als ambassadeur van de jongere. De JIM is de vertrouwenspersoon voor de jongere. In die rol treedt hij/zij op als vertegenwoordiger richting de ouder(s) en professionals. Iedere jongere kiest zijn eigen JIM. Iemand die hij al kent en vertrouwt of waar hij heen gaat als het thuis even niet lekker loopt.
- *Weerbaarheidstraining*
Een weerbaarheidstraining is een training speciaal voor kinderen die moeite hebben om voor zichzelf op te komen. Ze weten niet hoe ze hun grenzen aan kunnen geven, of doen dit op een onhandige manier. Ook durven ze vaak geen hulp te vragen als ze dit wel nodig hebben.
- *VNN*
VNN biedt voorlichtingen, adviesgesprekken en behandelingstrajecten aan ouders, jongeren en volwassenen met een verslaving of aan mensen die iemand in de naast omgeving hebben met een verslaving. Outreachend jongerenwerk maakt onderdeel uit van dit hulpverleningsaanbod.
- *Halt*
Naast het uitvoeren van de wettelijke trajecten, de Haltstraf, biedt Halt advies en voorlichtingen over onder meer wapens en geweld, ondermijning, geldezels en online veiligheid aan jongeren, ouders en professionals.
Spreekuur Halt op school
Op een aantal scholen waarop veel jongeren uit problematische jeugdgroepen zitten, houdt Halt wekelijkse spreekuren. Hiermee kunnen signalen, trends en ontwikkelingen onder problematische jongeren sneller opgepakt en aangepakt worden. Daarnaast bouwt Halt ook een vertrouwensrelatie op met deze jongeren, die vaak ook door Halt thuis worden bezocht in het kader van de aanpak.
- *Ouderavonden*
Ketenpartners kunnen een ouderavond organiseren om bijvoorbeeld ouders van jongeren uit een problematische jeugdgroep te informeren en te bewegen om opvoedingsondersteuning of hulpverlening in te schakelen of om met ouders en leden van rivaliserende jeugdgroepen

in gesprek te komen naar aanleiding van een (gewelds)incident. De ouderavond is dan vooral bedoeld om in contact met ouders en jongeren te komen, informatie met elkaar uit te wisselen en om eventueel vervolgafspraken met elkaar te maken.

- *Psychiatrisch onderzoek via reclassering, rechtbank*

Gezien de ernst van een delict kan een jongere psychiatrisch onderzocht worden ten tijde van het voorarrest.

- *Geweldloos verzet, heldere regels, zonder straffen, schreeuwen of agressie*

Doel van de methode is dat ouders een einde maken aan het gewelddadige of destructieve gedrag van hun kind. Zij worden hierbij geholpen door leraren, mensen uit de directe omgeving en hulpverleners. Belangrijk aandachtspunt is dat de aanpak niet tot escalatie leidt. De ouders volgen een aantal samenhangende stappen, zoals openheid naar buiten toe en het kind laten weten dat het gedrag niet langer wordt geaccepteerd.

6. Activiteiten

- *Jeugdsoos*
Het jongerenwerk organiseert een aantal keer per week een inloopsoos voor jongeren uit de wijk en soms ook uit de omliggende dorpen. De soos is vooral bedoeld voor ontmoeting en recreatie. De jeugdsoos biedt ook andere professionals de gelegenheid om makkelijke en laagdrempelig in contact te komen met jongeren in een meer ongedwongen sfeer. Daarnaast kan de jeugdsoos ook gebruikt worden om jongeren meer te betrekken en activeren bij de activiteiten in de soos.
- *Sportactiviteiten in de wijk*
Het jongerenwerk en de buurtsportwerker organiseren laagdrempelige sportactiviteiten voor alle jongeren in een buurt of wijk, maar ook activiteiten voor een specifieke doelgroepen zoals jongeren uit problematische jeugdgroepen.
- *Zomerkamp*
Het jongerenwerk organiseert in een aantal wijken zomerkampen voor jongeren die bijvoorbeeld niet op vakantie gaan of voor jongeren als vorm van beloning voor een periode van goed gedrag.
- *Maatwerk activiteiten jeugdwerk*
Het jongerenwerk kan ook specifieke activiteiten aanbieden die aansluiten op de belevingswereld van aan jongeren, zoals DJ-workshops
- *Ouderparticipatie en betrekken jongeren*
Het jongerenwerk betreft ouders en jongeren die dat willen bij activiteiten in de wijk of buurt. Soms geven ouders en jongeren zelf aan hierin een rol te willen spelen. Soms benadert het jongerenwerk specifiek die jongeren die aan de Pluskant van een jeugdgroep staan om hun positieve invloed op de groep verder gestalte te geven.
- *Huiskamer*
Via screening vanuit school en WIJ-team kunnen jongeren onder de 12 jaar waarvoor de thuissituatie onrustig is, na schooltijd opgevangen worden in de huiskamer, een ruimte waarin jongeren in alle rust even kunnen bijkomen, huiswerk maken, een praatje aanknopen of spelen.
- *Hangplek (Jongeren Ontmoetingsplek)*
Het realiseren van een hangplek voor jongeren zorgt er voor dat jongeren een vaste ontmoetingsplek in de buurt of wijk hebben met vooraf vastgelegde huisregels en toezicht via het jongerenwerk en eventueel omwonenden en ouders. De voorkeur gaat uit naar tijdelijke en verplaatsbare hangplekken om in te kunnen spelen op de toekomstige wensen en behoeften van andere groepen jongeren, die elkaar bijvoorbeeld op een andere locatie in de buurt ontmoeten. Bij ernstige overlast of omdat een hangplek zijn functie heeft verloren, moet een hangplek ook weer verwijderd kunnen worden.

7. Trainen professionals

- *Plus Min Mee*
Alle ketenpartners die een rol hebben in de aanpak problematische jeugdgroepen krijgen de training Plus Min Mee aangeboden. Met enige regelmaat organiseren wij veegcursussen voor nieuwe medewerkers, waarbij ook ketenpartners uit de regio kunnen aansluiten.
- *Online jongerenwerk*
De training online jongerenwerk van Jeroen van den Broek bestaat uit twee delen, een intensieve training voor jongerenwerkers en een brede training voor andere ketenpartners. Het doel van de training is om de digitale leefwereld van jongeren beter te leren kennen.
- *Intensieve Jongerencoaching*
De IJC-methodiek is in Rotterdam ontwikkeld en biedt problematische jongeren een intensief begeleidingstraject om andere, positievere keuzes te leren maken in het leven. Onze jongerencoaches krijgen een drie daagse training in deze methodiek en rollen dee daarna uit in de betrokken wijken.
- *Omgaan met lvb-problematiek*
Bij een aanzienlijk deel van de jongeren en hun ouders uit de aanpak problematische jeugdgroepen is sprake van een licht verstandelijk beperking. Wij willen hiervoor een specifiek trainingsaanbod ontwikkelen om dit te herkennen en hier mee om te gaan.
- *Trainen jeugdboa's*
Jeugdboa's hebben een specifieke rol in de aanpak problematische jeugdgroepen. Via straatcontact.nl trainen wij onze jeugdboa's om deze rol zo goed mogelijk te kunnen invullen.

8. Erkende jeugdinterventies Nederlands Jeugd Instituut

In dit hoofdstuk zijn jeugdinterventies weergegeven die bij het Nederlands Jeugd Instituut (NJI) zijn ingediend en erkend door een onafhankelijke erkenningscommissie. Interventies die specifiek gericht zijn voor jeugd op de lagere school zijn in dit overzicht niet meegenomen, mede omdat de minimumleeftijd binnen problematische jeugdgroepen in Groningen doorgaans hoger ligt.

Deze lijst met erkende jeugdinterventies is vooral bedoeld ter inspiratie. Een aantal van deze interventies zetten onze ketenpartners vanuit hun eigen expertise en aanbod aan interventies ook al in voor jongeren, maar niet altijd direct gerelateerd aan de aanpak problematische jeugdgroepen. Vandaar dat wij deze interventies in een aparte lijst hebben ondergebracht.

Op basis van vier niveaus zijn de erkende interventies ingedeeld:

1. Goed onderbouwd
2. Eerste aanwijzingen voor effectiviteit
3. Goede aanwijzingen voor effectiviteit
4. Sterke aanwijzingen voor effectiviteit

Om ingedeeld te worden in de categorie 'goed onderbouwd' is geen effectonderzoek noodzakelijk. Wel dient er sprake te zijn geweest van een procesevaluatie.

De drie niveaus van effectiviteit zijn te verkrijgen aan de hand van de volgende evaluatiecriteria:

Eerste aanwijzingen voor effectiviteit

De effectiviteit is aangetoond met een voor- en nameting. Er zijn twee studies beschikbaar, waarvan er minimaal één is uitgevoerd in Nederland.

Bij Nederlands onderzoek met een redelijke tot vrij sterke bewijskracht volstaat één studie voor de erkenning op dit niveau van effectiviteit.

Goede aanwijzingen voor effectiviteit

De effectiviteit is aangetoond met twee studies met redelijke bewijskracht, bijvoorbeeld quasi-experimenteel onderzoek zonder follow-up.

Minstens een van die studies is uitgevoerd in Nederland.

Voor erkenning op dit niveau volstaat ook één Nederlands onderzoek met sterke bewijskracht, zoals een gerandomiseerd onderzoek met een controlegroep en zes maanden follow-up.

Sterke aanwijzingen voor effectiviteit

De effectiviteit is aangetoond met twee studies met sterke bewijskracht, bijvoorbeeld gerandomiseerd onderzoek met een controlegroep en zes maanden follow-up.

Minstens een van die studies is uitgevoerd in Nederland.

Multisysteem Therapie (MST), effectief volgens goede aanwijzingen

Multi Systeem Therapie (MST) is bedoeld voor jongeren van 12 tot 18 jaar met ernstige gedragsproblemen bij wie plaatsing dreigt in de (gesloten) jeugdzorg. Vaak is er sprake van een combinatie van verschillende gedragsproblemen, die vervolgens uitmonden in crimineel gedrag. De interventies die binnen MST worden ingezet richten zich vooral op ouders en andere sleutelfiguren uit de omgeving van de jongere, maar meestal wordt ook gewerkt aan het vergroten van vaardigheden van de jongere zelf, het functioneren op school en de omgang met prosociale leeftijdgenoten.

Gericht op: Antisociaal gedrag, delinquentie, gedragsstoornissen, middelengebruik, mediaopvoeding, opvoeding, schooluitval

Leeftijd: 12 – 18 jaar

Doel: Verminderen problemen, voorkomen recidive

Methode: Gezinsgerichte aanpak

Locatie: Op meerdere locaties

Uitvoering: Gespecialiseerde hulp

Multidimensionele familietherapie (MDFT), effectief volgens goede aanwijzingen

Multidimensionele Familietherapie (MDFT) is een ambulante systeemtherapie aangevuld met bemoeizorg. MDFT is bedoeld voor jongeren tussen de 12 en 19 jaar die probleemgedrag vertonen als het overmatig gebruik van drugs en/of alcohol, criminaliteit en spijbelen en die daarnaast vaak gedrags- of psychische stoornissen vertonen. Zij zijn meestal op meerdere leefgebieden vastgelopen of dat dreigt te gebeuren.

MDFT richt zich niet alleen op de jongere zelf, maar ook op het gezin en op de bredere sociale omgeving van de jongere. Het doel van MDFT is het realiseren van een verslavingsvrije leefstijl zonder probleemgedrag, en het verminderen van het risico op (strafrechtelijke) recidive.

Gericht op: Delinquentie, gedragsproblemen, middelengebruik, middelenmisbruik en verslaving

Leeftijd: 12 – 19 jaar

Doel: Verminderen problemen, voorkomen recidive

Methode: Gecombineerde aanpak

Locatie: Op meerdere locaties

Uitvoering: Gespecialiseerde hulp

Gezamenlijk Inschatten van Zorgbehoeften (GIZ-methodiek), goed onderbouwd

De GIZ-methodiek (Gezamenlijk Inschatten van Zorgbehoeften) is ontwikkeld vanuit de Academische werkplaats Samen voor de Jeugd, Noordelijk Zuid-Holland, als een innovatieve, integrale gezamenlijke inschattingsmethodiek, waarmee de jeugdprofessional samen met ouders en jeugdigen en eventueel andere professionals de krachten, ontwikkel- en zorgbehoeften van een specifiek kind/gezin snel en adequaat in kaart brengt. Op basis van de wensen, zorgbehoeften en positieve eigenschappen van het gezin, maakt de jeugdprofessional samen met hen een resultaatgericht ondersteuningsplan.

Gericht op: Positieve ontwikkeling

Leeftijd: 0 – 23 jaar

Doel: Anders

Methode: Gezinsgerichte aanpak

Locatie: In een instelling

Uitvoering: Basisvoorziening, gespecialiseerde hulp, voorziening voor lichte hulp en ondersteuning

Intensieve Ambulante Gezinsbehandeling (IAG), effectief volgens eerste aanwijzingen

IAG is een behandeling voor gezinnen met meervoudige en complexe problemen, met als doel dat kinderen in het gezin blijven wonen of kunnen terugkeren naar huis. IAG is gericht op het verminderen van gedragsproblemen van kinderen, het vergroten van de opvoedvaardigheden van ouders en het meer betrekken van het sociaal netwerk bij het gezin. IAG begint met het opbouwen van een werkrelatie, het analyseren van de krachten en problemen in het gezin en het opstellen van doelen. Vervolgens wordt gewerkt aan de gestelde doelen en aan het vasthouden van het geleerde. De gezinsbehandelaar gebruikt daarbij verschillende technieken, middelen en instrumenten, zoals oplossingsgerichte gespreksvoering, psycho-educatie en gezinstherapeutische technieken.

Gericht op: Gedragsproblemen, opvoeding, uithuisplaatsing

Leeftijd: 0 – 23 jaar

Doel: Verminderen problemen

Methode: Gezinsgerichte aanpak

Locatie: Thuis

Uitvoering: Gespecialiseerde hulp

Integratieve Therapie voor Gehechtheid en Gedrag (ITGG), goed onderbouwd

Integratieve Therapie voor Gehechtheid en Gedrag (ITGG) is een psychotherapeutische interventie voor kinderen tot 18 jaar met meervoudige beperkingen en ernstige gehechtheids- en gedragsproblemen waarbij eerdere interventies gericht op de dagelijkse begeleiding en leefsituaties niet effectief waren. Het programma wordt drie uur per week in de dagelijkse omgeving van het kind uitgevoerd en bestaat uit drie fasen: het opbouwen van een gehechtheidsrelatie, gedragstherapie waarmee gewenst gedrag wordt aangeleerd en generalisatie naar de dagelijkse omgeving. De totale behandelduur van ITGG kan oplopen tot een jaar.

Gericht op: Gedragsproblemen, hechting en hechtingsproblemen

Leeftijd: 0 – 18 jaar

Doel: Verminderen problemen

Methode: Individuele aanpak

Locatie: Thuis

Uitvoering: Gespecialiseerde hulp

Triple P: Positief Pedagogisch Programma niveau 3, effectief volgens eerste aanwijzingen

Triple P niveau 3 helpt ouders een gerichte opvoedaanpak te ontwikkelen om met enkelvoudig probleemgedrag of een vaardigheidstekort om te gaan. Het gaat bijvoorbeeld om slaapproblemen, driftbuien, alleen leren eten, zindelijkheid en 's nachts in bed blijven. Aan het einde van de interventie hebben ouders een persoonlijk opvoedplan opgesteld.

Gericht op: Emotionele problemen, gedragsproblemen, opvoeding

Leeftijd: 0 – 18 jaar

Doel: Preventie van problemen, verminderen problemen

Methode: Gezinsgerichte aanpak

Locatie: In de wijk, op meerdere locaties

Uitvoering: Voorziening van lichte hulp en ondersteuning

Triple P: Positief Pedagogisch Programma niveau 4 en 5 3, effectief volgens eerste aanwijzingen

Triple P niveau 4 omvat zeventien opvoedstrategieën waarmee ouders kunnen werken aan een goede band met hun kind, wenselijk gedrag kunnen stimuleren, nieuwe vaardigheden en gedrag kunnen aanleren, en leren omgaan met ongewenst gedrag. Het aanvullende niveau 5 is gericht op het opheffen van belemmerende factoren in het gezin, zoals persoonlijke problemen of relatieproblemen, zodat ouders de geleerde strategieën effectief kunnen toepassen.

Gericht op: Emotionele problemen, gedragsproblemen, opvoeding

Leeftijd: 2 – 16 jaar

Doel: Preventie van problemen, verminderen problemen

Methode: Gezinsgerichte aanpak

Locatie: In de wijk, op meerdere locaties

Uitvoering: Voorziening van lichte hulp en ondersteuning

Relationele Gezinstherapie (RGT), goed onderbouwd

Relationele Gezinstherapie is bedoeld voor jongeren van 11 tot 18 jaar met gedragsproblemen (waaronder crimineel gedrag) en hun gezinnen. De therapie wil het functioneren van de jongere en het gezin verbeteren en de kans op herhaling van crimineel gedrag verkleinen. De behandeling is opgebouwd uit drie fasen. Allereerst legt de therapeut een relatie met de jongere en zijn gezin. Zij worden gemotiveerd voor verandering doordat zij een gezamenlijke kijk op de problemen en de oplossing krijgen en daarmee hoop op verbetering. Vervolgens wordt gewerkt aan gedragsverandering door het oefenen van concrete vaardigheden. In de laatste fase worden de resultaten van de gedragsverandering ook buiten het gezin toegepast, wordt de verbinding met

steunbronnen versterkt en wordt er een preventieplan gemaakt om terugval te voorkomen.

Gericht op: Delinquentie, gedragsproblemen, gedragsstoornissen

Leeftijd: 11 – 18 jaar

Doel: Verminderen problemen, voorkomen recidive

Methode: Gezinsgerichte aanpak

Locatie: Op meerdere locaties

Uitvoering: Gespecialiseerde hulp

Forensische Ambulante Systeem Therapie (FAST), effectief volgens eerste aanwijzingen

Forensische Ambulante Systeem Therapie (FAST) is bedoeld voor jongeren van 12 tot 18 jaar met (ernstig) antisociaal en/of grensoverschrijdend gedrag, en een matig of hoog recidiverisico. Het primaire doel van FAST is tweeledig. Enerzijds het verminderen of stoppen van de ernstige gedragsproblemen om zo uithuisplaatsing te voorkomen. Dit door zowel aan de individuele risicofactoren als de gezinsfactoren te werken. Anderzijds het verminderen van de (kans) op recidive van probleem- en delictgedrag. FAST is een outreachende behandeling die gebruik maakt van een systeemgerichte en cognitieve gedragsmatige aanpak en de methode geweldloos verzet.

Gericht op: Antisociaal gedrag, delinquentie, gedragsproblemen

Leeftijd: 12 – 18 jaar

Doel: Verminderen problemen, voorkomen recidive

Methode: Individuele aanpak

Locatie: Op meerdere locaties

Uitvoering: Gespecialiseerde hulp

Alleen jij bepaalt wie je bent, effectief volgens eerste aanwijzingen

‘Alleen jij bepaalt wie je bent’ is een interventie, die bedoeld is om te voorkomen dat jongeren afglijden naar de criminaliteit. Dit gebeurt door hen een gestructureerde vrijetijdsbesteding aan te bieden. Op die manier wordt een positief netwerk gecreëerd en draagt het bij aan het vergroten van sociale vaardigheden. ‘Alleen jij bepaalt wie je bent’ spoort jongeren in de leeftijd van 12 tot en met 18 jaar uit een kansarme omgeving aan, om via gratis clinics op school lid te worden van een sportvereniging. In de clinics laten bekende (top)sporters jongeren kennismaken met een teamsport (voetbal, zaalvoetbal, honkbal of basketbal).

Gericht op: Gedragsproblemen, delinquentie

Leeftijd: 12 – 18 jaar

Doel: Preventie van problemen, verminderen van problemen

Methode: Groepsgerichte aanpak

Locatie: In de wijk

Uitvoering: Basisvoorziening

Families First, effectief volgens eerste aanwijzingen

Families First is intensieve crishulp aan gezinnen met als doel om het gezin bij elkaar te houden en uithuisplaatsing van één of meer kinderen te voorkomen. De veiligheid van de kinderen staat voorop. De hulp duurt vier tot zes weken, sluit aan bij de behoeften van het gezin en is gericht op het vergroten van de competentie van gezinsleden door middel van het versterken van datgene wat goed gaat en het aanleren van nieuwe vaardigheden.

Gericht op: Kindermishandeling, Opvoeding, Uithuisplaatsing

Leeftijd: 0 - 18 jaar

Doel: Verminderen problemen

Methode: Gezinsgerichte aanpak

Locatie: Thuis

Uitvoering: Gespecialiseerde hulp

Systeemgerichte gezinscoaching, goed onderbouwd

Systeemgerichte gezinscoaching is hulp voor multiprobleemgezinnen waarvan een ouder een lichte verstandelijke beperking heeft en de ontwikkeling van kinderen bedreigd is. De gezinscoach werkt aan het vergroten van de opvoedingsvaardigheden en de sensitiviteit van de ouders, het verminderen van stress door financiële, psychische of relatieproblemen, het vragen en aanvaarden van hulp en het vergroten van sociale steun. De gezinscoach bouwt een werkalliantie op met de ouders, oefent nieuwe vaardigheden met hen, staat model en geeft positieve bekrachtiging van nieuwe vaardigheden. De gezinscoach maakt kennis met het netwerk van het gezin en helpt ouders hun netwerk uit te breiden en te onderhouden. Waar mogelijk schakelt de gezinscoach aanvullende hulp van vrijwilligers of professionals in.

Gericht op: Opvoeding

Leeftijd: 0 – 23 jaar

Doel: Verminderen problemen

Methode: Gezinsgerichte aanpak

Locatie: Thuis

Uitvoering: Gespecialiseerde hulp

Futsal Chabbab, goed onderbouwd

Futsal Chabbab is een sportinterventie om schooluitval te verminderen, de kansen van jongeren te vergroten en hun zelfontplooiing te bevorderen. De sportinterventie richt zich op jongeren van 8 tot 18 jaar uit aandachtswijken met veel schooluitval en overlast op straat. Futsal Chabbab draait om de vertrouwensrelatie tussen de voetbaltrainer en de jongeren. De jongeren worden via de training gemotiveerd om naar huiswerkbegeleiding te gaan. Het voorbeeld van de trainer en de discipline van het sporten stimuleren jongeren om de regie te nemen in hun opleiding en leven.

Gericht op: Maatschappelijke participatie, overlast, schooluitval

Leeftijd: 8 – 18 jaar

Doel: Preventie van problemen, verminderen problemen

Methode: Groepsgerichte aanpak

Locatie: In de wijk

Uitvoering: Basisvoorziening

Kanjertraining, effectief volgens sterke aanwijzingen

Kanjertraining geeft kinderen inzicht in hun gedrag en de gevolgen hiervan voor anderen. Via onder meer feedbackoefeningen, vertrouwens oefeningen en rollenspellen oefenen ze met sociale vaardigheden en sociale informatieverwerking. De aanpak gaat uit van de motivatie van het kind om rekening te houden met gevoelens van zichzelf en anderen en om positief gedrag te laten zien. Omdat kinderen sociale vaardigheden vooral van elkaar leren, worden vaardigheden in een groep getraind. De Kanjertraining speelt in op het groepsgedrag van kinderen, bijvoorbeeld op de neiging om storend gedrag van een ander onbewust te bekrachtigen. Hierdoor kunnen gedragspatronen en onderlinge relaties structureel verbeteren. De Kanjertraining wordt schoolbreed ingezet met wekelijkse lessen. Daarnaast is er een intensieve en verkorte versie die door een psycholoog wordt gegeven in vastgelopen klassen en in groepen kinderen met hun ouders.

Gericht op: Sociale vaardigheden, sociale problemen

Leeftijd: 4 – 16 jaar

Doel: Preventie van problemen, verminderen problemen

Methode: Groepsgerichte aanpak

Locatie: In de school

Uitvoering: Basisvoorziening

VRIENDEN, effectief volgens sterke aanwijzingen

VRIENDEN is een preventie- en behandelprogramma voor kinderen en jongeren met depressieve

en/of angstklachten of met een angst- en/of stemmingsstoornis. VRIENDEN is een cognitief gedragstherapeutisch programma, dat jeugdigen vaardigheden wil aanleren waarmee zij hun gedrag, gedachten en lichamelijke reacties kunnen aanpakken die angst en depressie in stand houden. Wanneer VRIENDEN wordt toegepast in een groep, kunnen kinderen elkaar observeren en helpen en de geleerde vaardigheden oefenen met leeftijdgenoten in een veilige omgeving. De kindvriendelijke en vele speelse oefeningen stimuleren de deelnemers om actief te leren en te leren van hun eigen ervaringen.

Gericht op: Angstproblemen, angststoornissen, depressie

Leeftijd: 4 – 16 jaar

Doel: Preventie van problemen , verminderen problemen

Methode: Groepsgerichte aanpak, individuele aanpak

Locatie: In de school, in een instelling

Uitvoering: basisvoorziening, voorziening voor lichte hulp en ondersteuning

Zelf Plannen, *effectief volgens goede aanwijzingen*

Zelf Plannen is een interventie gericht op jongeren met ADHD die op de middelbare school zitten. Door middel van cognitieve gedragstherapie en motiverende gespreksvoering leren zij gedurende acht wekelijkse sessies hun school- en huiswerk beter te plannen zodat zij minder problemen ondervinden van hun ADHD-kenmerken en meer positieve ervaringen opdoen. Voor ouders zijn er twee oudersessies waarin zij uitleg krijgen over het programma en verwachtingen en opvoedingsdoelen besproken worden.

Gericht op: ADHD

Leeftijd: 12 – 17 jaar

Doel: Verminderen problemen

Methode: Individuele aanpak

Locatie: In de school

Uitvoering: Basisvoorziening

Lang Leve de Liefde – Onderbouw, *effectief volgens goede aanwijzingen*

Lang Leve de Liefde - Onderbouw is een lespakket met als doel dat leerlingen een prettige, gewenste en veilige seksuele ontwikkeling doormaken. Daarnaast is het doel dat grensoverschrijdend gedrag, ongewenste zwangerschap en hiv- en andere soa-besmettingen worden voorkomen.

Gericht op: Seksualiteit

Leeftijd: 13 – 15 jaar

Doel: Bevorderen positieve ontwikkeling, preventie van problemen

Methode: Groepsgerichte aanpak

Locatie: In de school

Uitvoering: Basisvoorziening

Toolkit L.O.V.E. Online, *goed onderbouwd*

L.O.V.E. (Leuke Of Vervelende Ervaringen) Online is een aanvulling op het lespakket Lang Leve de Liefde Onderbouw. De module gaat over veilige, gewenste en respectvolle online contacten, relaties en seks als jongeren daar klaar voor zijn. Aan bod komt het versturen van sexy foto's, films of berichtjes (sexting), digitaal kinderlokken (grooming) en online contact.

Gericht op: Seksualiteit, Grensoverschrijdend gedrag

Leeftijd: 12 – 25 jaar

Doel: Preventie van problemen

Methode: Groepsgerichte aanpak

Locatie: In de school

Uitvoering: Basisvoorziening

Lang Leve de Liefde – herhalingsmodule, *goed onderbouwd*

De Lang Leve de Liefde (LLL) Herhalingsmodule is een lespakket over liefde, relaties, veilig vrijen en seksualiteit voor de bovenbouw van het praktijkonderwijs en vmbo.

Gericht op: Seksualiteit

Leeftijd: 15 – 16 jaar

Doel: Bevorderen positieve ontwikkeling, preventie van problemen

Methode: Groepsgerichte aanpak

Locatie: In de school

Uitvoering: Basisvoorziening

Lang Leve de Liefde – Bovenbouw, goed onderbouwd

Lang Leve de Liefde - Bovenbouw heeft als doel het bevorderen van gezonde en gewenste (seksuele) relaties en het respectvol omgaan met seksuele en genderdiversiteit. De doelgroep is scholieren in de bovenbouw van havo en vwo.

Gericht op: Seksualiteit

Leeftijd: 15 – 18 jaar

Doel: Bevorderen positieve ontwikkeling, preventie van problemen

Methode: Groepsgerichte aanpak

Locatie: In de school

Uitvoering: Basisvoorziening

Benzies & Batchies +, goed onderbouwd

Benzies & Batchies + is gericht op een grotere negatieve waardering van grensoverschrijdend gedrag en seksualiserende boodschappen, minder genderstereotiepe uitgangspunten, effectiever signaleren van grenzen en wensen, een afname in ervaren groepsdruk en een groter gevoel van eigen effectiviteit en eigenwaarde.

Gericht op: Seksueel grensoverschrijdend gedrag

Leeftijd: 12 – 16 jaar

Doel: Preventie van problemen

Methode: Groepsgerichte aanpak

Locatie: In de school

Uitvoering: Basisvoorziening

Girls' Talk, goed onderbouwd

Het doel van Girls' Talk is bevordering van seksuele gezondheid van laag opgeleide adolescente meiden (circa 14-18 jaar) met diverse etnische achtergronden. Girls' Talk is een intensieve semigestructureerde en seksespecifieke groepsounselmethodiek.

Gericht op: Seksualiteit, weerbaarheid

Leeftijd: 14 – 18 jaar

Doel: Preventie van problemen

Methode: Groepsgerichte aanpak

Locatie: In de school, in de wijk, in een instelling

Uitvoering: Basisvoorziening, gespecialiseerde hulp, voorziening voor lichte hulp en ondersteuning

Girls' Talk+, goed onderbouwd

Girls' Talk+ heeft als doel de seksuele weerbaarheid van meiden met een lichte verstandelijke beperking te vergroten om seksuele grensoverschrijding (online en in real life), ongeplande zwangerschap en soa's te voorkomen. De subdoelen van het programma richten zich op het verbeteren van kennis, zelfvertrouwen, eigeneffectiviteit en attitude, en het vergroten van het sociale netwerk. Girls' Talk+ is geschikt voor meiden van diverse etnische achtergronden.

Gericht op: Seksualiteit, seksueel grensoverschrijdend gedrag

Leeftijd: 14 – 21 jaar

Doel: Preventie van problemen

Methode: Groepsgerichte aanpak
Locatie: In de school, in een instelling
Uitvoering: Basisvoorziening, gespecialiseerde hulp

UP2U, goed onderbouwd

UP2U is een methode om onder jongeren grensoverschrijdend gedrag en seksuele dwang bespreekbaar te maken aan de hand van fictieve scènes. UP2U gebruikt fictieve voorbeelden om tot de verbeelding van de jongeren te spreken. Zes hoofdpersonages komen in verschillende scenario's van grensoverschrijdend gedrag terecht: alcohol en seks, internet en seks, en golddigging en seks. Tijdens het afspelen van de video's kunnen de jongeren verschillende keuzes maken. Deze keuzes veranderen het vervolg van het verhaal. Hierdoor kunnen de jongeren de consequenties van verschillende soorten gedrag gemakkelijk overzien. Naast video maakt UP2U ook gebruik van opdrachten, discussievragen en rollenspellen

Gericht op: Seksueel grensoverschrijdend gedrag

Leeftijd: 15 – 19 jaar

Doel: Preventie van problemen

Methode: Groepsgerichte aanpak

Locatie: In de wijk

Respect online, goed onderbouwd

Respect Online is een individuele Halt-interventie voor jongeren van 12 tot 18 jaar die lichte vormen van online seksueel grensoverschrijdend gedrag hebben vertoond.

De buitenstrafrechtelijke interventie heeft als doel het bevorderen van veilig en respectvol online seksueel gedrag om daarmee de kans op herhaling van online seksueel grensoverschrijdend gedrag te voorkomen.

Gericht op: Seksueel grensoverschrijdend gedrag

Leeftijd: 12 – 18 jaar

Doel: Bevorderen positieve ontwikkeling, voorkomen recidive

Methode: Individuele aanpak

Locatie: In een instelling

Uitvoering: Gespecialiseerde hulp

Levensvaardigheden, effectief volgens eerste aanwijzingen

Levensvaardigheden is een lesprogramma voor het aanleren van sociale, emotionele en morele kerncompetenties bij leerlingen in het voortgezet onderwijs. In zeventien lessen van vijftig minuten en drie extra modules leren de leerlingen adequaat herkennen, benoemen en omgaan met gedachten, gevoelens en gedragingen. Het programma wordt gegeven door docenten van de school.

Gericht op: Psychosociale problemen, sociale vaardigheden

Leeftijd: 13 – 17 jaar

Doel: Bevorderen positieve ontwikkeling, preventie van problemen

Methode: Groepsgerichte aanpak

Locatie: In de school

Uitvoering: Basisvoorziening

Thuis op Straat (TOS), effectief volgens eerste aanwijzingen

Thuis op Straat (TOS) is een interventie gericht om de openbare orde en veiligheid te waarborgen in de buurt. TOS wil een duidelijk, gemoedelijk, fatsoenlijk en sociaal en emotioneel veilig speelklimaat op pleinen en straten scheppen. Centraal in de aanpak staan de TOS-activiteiten op pleinen, waarbij wordt ingezet op positief gedrag van de deelnemers (4 tot 20 jaar) en andere pleingebruikers. TOS zoekt actief contact met ouders en buurtbewoners en werkt samen met wijkpartners.

Gericht op: Positieve ontwikkeling

Leeftijd: 4 – 20 jaar

Doel: Bevorderen positieve ontwikkeling, verminderen problemen

Methode: Groepsgerichte aanpak

Locatie: In de wijk

Uitvoering: Basisvoorziening

PBS IN DE WIJK, goed onderbouwd

PBS IN DE WIJK is gericht op het bevorderen van sociaal gedrag en het voorkomen van problemen bij kinderen en jongeren in een wijk. Positive Behavior Support (PBS) IN DE WIJK is gericht op het bouwen van een positieve wijkcultuur waarin de volwassenen kinderen en jongeren structureel en consequent positief benaderen, duidelijk zijn over wat ze van hen verwachten en prosociaal gedrag voorleven en waarderen. PBS IN DE WIJK ondersteunt professionals, vrijwilligers en andere betrokkenen met concrete handvatten om deze positieve benadering duurzaam vorm te geven.

Gericht op: Gedragsproblemen, positieve ontwikkeling, schoolklimaat, sociale vaardigheden

Leeftijd: 2 – 18 jaar

Doel: Bevorderen positieve ontwikkeling, preventie van problemen

Methode: Gecombineerde aanpak

Locatie: In de school, in de wijk

Uitvoering: Basisvoorziening

YETS goed onderbouwd (erkenning effectief volgens eerste aanwijzingen verwacht eind 2023)

YETS (Youth Empowerment Through Sports) is een preventieve gedragsinterventie die sport inzet als middel om kwetsbare jongeren te empoweren en maatschappelijke uitval te voorkomen. De interventie richt zich op jeugd die op meerdere leefterreinen beginnende of al bestaande zowel internaliserende als externaliserende problemen hebben waardoor het risico op maatschappelijke uitval ontstaat. Veelal komt deze doelgroep uit achterstandswijken, is er sprake van een negatief thuismilieu, een geïsoleerde omgeving en/of leven in armoede.

Gericht op: Maatschappelijke participatie, schooluitval

Leeftijd: 12 – 18 jaar

Doel: Preventie van problemen

Methode: Groepsgerichte aanpak

Locatie: In de wijk

Uitvoering: Basisvoorziening

School-Wide Positive Behavior Support, goed onderbouwd

'School-Wide Positive Behavior Support (SWPBS)' is gericht op het bevorderen van sociaal gedrag en het verminderen van gedragsproblemen bij leerlingen in het primair, voortgezet en speciaal onderwijs. Dit doel wordt bereikt via een driejarige systematische en gelaagde gedragsaanpak die bestaat uit het schoolbreed en preventief toepassen van gedragsbeïnvloedende technieken, het schoolbreed registreren/signaleren van ongewenst gedrag en het op maat inzetten van bestaande interventies voor leerlingen met risicovol gedrag.

Gericht op: Gedragsproblemen, schoolklimaat, sociale vaardigheden

Leeftijd: 4 – 18 jaar

Doel: Preventie van problemen, verminderen problemen

Methode: Gecombineerde aanpak

Locatie: In de school

Uitvoering: Basisvoorziening

Samen Slagen, goed onderbouwd

Samen Slagen is een integrale interventie voor het VSO cluster 4 onderwijs en heeft als doel het terugdringen van middelengebruik onder leerlingen tussen 12 en 18 jaar op het VSO cluster 4. Het hoofddoel valt uiteen in verschillende organisatie-, kennis en vaardigheidsdoelstellingen die worden

gerealiseerd door de 12 onderdelen van de methodiek uit te voeren die speciaal zijn ontwikkeld voor het VSO cluster 4, zoals het opstellen van beleid, deskundigheidsbevordering voor medewerkers, voorlichting aan leerlingen, invoering van een screeningsvragenlijst en een cursus voor ouders.

Gericht op: Middelengebruik

Leeftijd: 12 – 18 jaar

Doel: Verminderen problemen

Methode: Groepsgerichte aanpak

Locatie: In de school

Uitvoering: Basisvoorziening

ROC Aanvalsplan, goed onderbouwd

Het ROC Aanvalsplan is een integrale interventie voor het middelbaar beroepsonderwijs en heeft als doel het terugdringen van middelengebruik onder studenten van het Regionaal Opleidingscentrum (ROC). Overkoepelend wordt een Gezondheidscoach ingezet die op een persoonlijke en laagdrempelige manier studenten begeleidt om middelengebruik en onderliggende problematiek te verminderen door middel van een screenings- en toeleidingstraject.

Gericht op: Middelengebruik

Leeftijd: 16 – 21 jaar

Doel: Verminderen problemen

Methode: Groepsgerichte aanpak

Locatie: In de school

Uitvoering: Basisvoorziening

Alcohol Alert, goed onderbouwd

Alcohol Alert is een interventie met game-elementen die moet voorkomen dat adolescenten gaan bingedrinken of, als ze dat al doen, moet zorgen dat ze stoppen. Alcohol Alert bestaat uit vijf sessies en een vragenlijst. De eerste drie sessies vinden plaats op school en bestaan uit het spelen van drie verschillende games. Tijdens het gamen krijgen adolescenten adviezen om niet te bingedrinken. De adviezen zijn toegespitst op wat de adolescent op de vragenlijst heeft ingevuld. De laatste twee sessies zijn facultatief en worden thuis gevolgd. Daarbij gaan adolescenten door middel van een actieplan de uitdaging aan om minder alcohol te drinken wanneer de volgende mogelijkheid zich voordoet.

Gericht op: Middelengebruik

Leeftijd: 15-16 jaar

Doel: Preventie van problemen, verminderen problemen

Methode: Individuele aanpak

Locatie: E-hulp, in de school

Uitvoering: Basisvoorziening

Adviesgesprek Alcohol Jongeren, goed onderbouwd

De interventie Adviesgesprek Alcohol Jongeren is bedoeld om met jongeren en hun ouders in gesprek te gaan over het (mogelijk) risicovol gebruik van de jongere en de invloed die ouders hierop kunnen hebben. Na signalen van risicovol en/of problematisch alcoholgebruik krijgt de jongere en zijn/haar ouders een oproep voor een gesprek over de signalen. Daarbij wordt tevens een screening gedaan. Verder wordt er psycho-educatie gegeven over alcohol, gebruik en gedragskeuzes en opvoeding. In het gesprek wordt op basis van motiverende gespreksvoering een advies gegeven over gedragsmogelijkheden en/of vervolgtrajecten.

Gericht op: Middelengebruik

Leeftijd: 12 – 23 jaar

Doel: Preventie van problemen, verminderen problemen

Methode: Individuele aanpak

Locatie: Op meerdere locaties

Uitvoering: Gespecialiseerde hulp

Take it personal, goed onderbouwd

Take it personal is een training voor jongeren van 14 tot en met 30 jaar met een lichte verstandelijke beperking en gedragsproblemen, die alcohol, cannabis of harddrugs gebruiken.

Het doel is het verminderen van het middelengebruik. De trainers gebruiken technieken uit de cognitieve gedragstherapie, de motiverende gespreksvoering en de psychomotore therapie.

De training bestaat uit zes individuele sessies en vijf groepsbijeenkomsten en duurt zes weken.

Gericht op: Middelengebruik, middelenmisbruik en verslaving

Leeftijd: 14 – 30 jaar

Doel: Verminderen van problemen

Methode: Groepsgerichte aanpak, individuele aanpak

Locatie: In de school, in een instelling

Uitvoering: Gespecialiseerde hulp

Diamant, goed onderbouwd

Diamant is een interventie gericht op weerbaarheid tegen radicalisering bij islamitische migrantenjeugd. Doelgroep: Islamitische migrantenjongeren en -jongvolwassenen tussen 12 en 23 jaar met risicofactoren voor radicalisering, zoals onzekerheid over identiteit, onrechtvaardigheidsgevoelens, gebrek aan toekomstperspectief, gebrekkige oordeelsvorming, isolement of een risicovol netwerk.

Gericht op: Delinquentie, radicalisering, weerbaarheid

Leeftijd: 12 – 23 jaar

Doel: Preventie van problemen

Methode: Gecombineerde aanpak

Locatie: Op meerdere locaties

Uitvoering: Basisvoorziening, voorziening voor lichte hulp en ondersteuning

Leefstijl, goed onderbouwd

Leefstijl is een doorlopend sociale vaardigheidsprogramma voor alle leerlingen van groep 1 van het basisonderwijs tot en met de bovenbouw van het voortgezet onderwijs. Het programma wil sociaal gedrag en positieve betrokkenheid stimuleren door het aanleren van sociaal-emotionele vaardigheden. Deze vaardigheden worden spelenderwijs aangeleerd middels thematische lessen.

Gericht op: Sociaal-emotionele ontwikkeling, sociale vaardigheden

Leeftijd: 4 – 18 jaar

Doel: Bevorderen positieve ontwikkeling

Methode: Groepsgerichte aanpak

Locatie: In de school

Uitvoering: Basisvoorziening

Kracht in controle, goed onderbouwd

Kracht in Controle is een lesprogramma voor leerlingen in de eerste twee leerjaren van het vmbo.

Doel van het programma is sociale competenties van de leerlingen te vergroten om zo probleemgedrag te voorkomen. In elk leerjaar wordt tijdens gymnastieklessen via themalessen gewerkt aan de bewustwording van het gedrag en aan attitude- en gedragsverandering.

Gericht op: Gedragsproblemen

Leeftijd: 11 – 14 jaar

Doel: Preventie van problemen

Methode: Groepsgerichte aanpak

Locatie: In de school

Uitvoering: Basisvoorziening

Moti-4, effectief volgens goede aanwijzingen

Moti-4 is een laagdrempelig traject van gesprekken voor jongeren van 14 tot en met 24 jaar die in de problemen dreigen te raken door middelengebruik, gokken of gamen. Ook jongeren die mogelijk verslaafd zijn komen in aanmerking, als ze niet of nog niet gemotiveerd zijn voor hulpverlening. Of jongeren waarbij, bij beginnend problematisch gedrag, de problematiek te licht is voor hulpverlening.

Gericht op: Gamen, middelenmisbruik en verslaving, middelengebruik

Leeftijd: 14 – 24 jaar

Doel: Verminderen problemen

Methode: Individuele aanpak

Locatie: In een instelling

Uitvoering: Voorziening voor lichte hulp en ondersteuning

Oplossingsgericht werken, effectief volgens goede aanwijzingen

Oplossingsgericht werken is er voor mensen die zich niet meer in staat voelen om zelf, of met hulp van mensen in hun omgeving, hun problemen te hanteren. Dat wil zeggen: hun eigen oplossend vermogen schiet tekort. Het doel van Oplossingsgericht werken is jongeren en volwassenen in staat te stellen hun problemen zelfstandig of samen met mensen uit hun omgeving op te lossen. De hulpverlener gaat op methodische en gestructureerde manier met de cliënt in gesprek, waarmee de cliënt zijn autonomie versterkt.

Gericht op: Zelfstandigheid

Leeftijd: 18 – 23 jaar

Doel: Preventie van problemen, verminderen problemen

Methode: Individuele aanpak

Locatie: In een instelling

Uitvoering: Gespecialiseerde hulp, voorziening voor lichte hulp en ondersteuning

Praten met kinderen, effectief volgens goede aanwijzingen

Praten met Kinderen is een preventieprogramma, gericht op ouders van kinderen tussen 10 en 15 jaar met lichte externaliserende gedragsproblemen die lichte opvoedingsproblemen ervaren. De interventie beoogt te voorkomen dat de gedragsproblemen van het kind uitgroeien tot ernstiger probleemgedrag.

Gericht op: Gedragsproblemen, opvoeding

Leeftijd: 10 – 15 jaar

Doel: Preventie van problemen, verminderen problemen

Methode: Groepsgerichte aanpak

Locatie: In de wijk

Uitvoering: Voorziening voor lichte hulp en ondersteuning

Mindfull Ouderschap, effectief volgens eerste aanwijzingen

Mindful Ouderschap is een groepstraining om stress in de opvoeding te herkennen, begrijpen en verminderen. Mindfull Ouderschap is gericht op het doen afnemen van opvoedstress bij ouders en op het beter in staat stellen van ouders om met de problematiek van hun kind om te gaan.

Bijkomend voordeel is dat ouders het gedrag van hun kind als minder problematisch gaan ervaren.

Gericht op: Opvoeding

Leeftijd: 0 – 18 jaar

Doel: Preventie van problemen, verminderen problemen

Methode: Groepsgerichte aanpak

Locatie: In de wijk, in een instelling

Uitvoering: Gespecialiseerde hulp, voorziening voor lichte hulp en ondersteuning

Begeleid Leren, effectief volgens eerste aanwijzingen

Met Begeleid Leren worden jongeren (17-25 jaar) die door hun psychische beperking belemmerd

worden bij het (gaan) studeren, ondersteund. Deze ondersteuning is op maat gemaakt; gericht op de studentrol en niet op de patiëntrol; individueel of groepsgewijs. Voor iedere fase zijn verschillende bijbehorende activiteiten uitgewerkt die de jongere kan doorlopen. De jongere wordt geholpen bij het bepalen of hij/zij eraan toe is om een opleiding te gaan kiezen; bij het maken van een weloverwogen keuze voor een opleiding; bij het verkrijgen van de opleiding en bij het ontwikkelen en coördineren van vaardigheden en hulpbronnen om met succes en naar tevredenheid de opleiding vol te houden en af te ronden.

Gericht op: Maatschappelijke participatie, Schoolprestaties

Leeftijd: 17 – 25 jaar

Doel: Bevorderen positieve ontwikkeling

Methode: Groepsgerichte aanpak, individuele aanpak

Locatie: In de school, in de wijk, in een instelling, thuis

Uitvoering: Basisvoorziening, gespecialiseerde hulp, voorziening voor lichte hulp en ondersteuning

Sociale Vaardigheden Op Maat (SoVa op Maat), *effectief volgens eerste aanwijzingen*

SoVa op Maat maakt gebruik van een cognitieve gedragsmatige aanpak met dramatherapeutische technieken. Daarbij is er aandacht voor de motivatie en het geloof in eigen kunnen. Sociale vaardigheden worden aangeleerd via rollenspelen, imitatie, modelling en positieve bekrachtiging. Ook wordt gewerkt aan het verbeteren van het sociaal-emotioneel functioneren.

Afhankelijk van de problemen van de jongere wordt gekozen uit drie kernmodules: de kernmodule Algemene sociale vaardigheden, de Assertiviteitskernmodule of de Conflicthanteringskernmodule.

Ter aanvulling zijn er vier optionele modules beschikbaar, gericht op impulscontrole, emotieregulatie, keuzes maken, en de opvoedingsvaardigheden van de ouders.

De interventie wordt gegeven op individuele basis, in groepsverband of in een combinatie van beide vormen.

Gericht op: Gedragsproblemen, Gedragsstoornissen, Sociale vaardigheden

Leeftijd: 15 – 21 jaar

Doel: Verminderen problemen

Methode: Gecombineerde aanpak

Locatie: In een instelling

Heibel Thuis, *goed onderbouwd*

'Heibel Thuis' is een groepsinterventie voor jongeren van 12-16 jaar die huiselijk geweld hebben meegemaakt, en hun ouders. Doel is de gevolgen van huiselijk geweld te verminderen. Jongeren wisselen ervaringen uit en doen oefeningen. Ouders krijgen informatie over de groep, de gevolgen van huiselijk geweld en opvoeding. Er zijn vijf groepsbijeenkomsten en drie online contacten voor de jongeren, twee ouderbijeenkomsten en (optioneel) huisbezoeken.

Gericht op: Huiselijk geweld

Leeftijd: 12 – 16 jaar

Doel: Preventie van problemen, verminderen problemen

Methode: Gecombineerde aanpak

Locatie: Op meerdere locaties

Uitvoering: Gespecialiseerde hulp voorziening voor lichte hulp en ondersteuning

COMET, *goed onderbouwd*

COMET is een cognitief-gedragstherapeutische interventie voor kinderen en jongeren met een negatief zelfbeeld. 'Werken aan je zelfbeeld, COMET voor kinderen en jongeren' is gebaseerd op de cognitief-gedragstherapeutische methode Competitive Memory Training (COMET). Deelnemers werken aan positief denken en positieve gevoelens oproepen. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van positieve aandachtstraining. De training legt veel nadruk op positieve eigenschappen en herinneringen.

Gericht op: Emotionele problemen, psychische problemen

Leeftijd: 8 – 24 jaar

Doel: Verminderen problemen

Methode: Groepsgerichte aanpak, individuele aanpak

Locatie: In een instelling

Uitvoering: Gespecialiseerde hulp, voorziening voor lichte hulp en ondersteuning

ART Agression Replacement Training, *effectief volgens goede aanwijzingen*

Aggression Replacement Training (ART) is een multimodale cognitieve gedragstherapeutische interventie die deelnemers op een andere manier leert te reageren dan met agressief gedrag in situaties waarin ze boos worden. Het gaat om een verbeterde zelfcontrole in situaties die boosheid oproepen, met pro sociaal gedrag in plaats van agressief gedrag. ART wordt in Nederland binnen verschillende settings toegepast: scholen, jeugdreclassering, HALT, jeugd-ggz, (forensische) jeugdzorg.

Gericht op: Agressieproblematiek

Leeftijd: 12 – 23 jaar

Doel: Verminderen problemen, voorkomen recidive

Methode: Groepsgerichte aanpak

Locatie: In de school, in een instelling

Uitvoering: Gespecialiseerd hulp

Agressie Regulatie op Maat Jeugd, *effectief volgens eerste aanwijzingen*

Agressie Regulatie op Maat Jeugd is gericht op het verminderen van agressief gedrag en het voorkomen van recidive. Agressie Regulatie op Maat Jeugd (ARopMaat Jeugd) wordt aangeboden binnen de ambulante en de residentiële forensische zorg. Het is een grotendeels individuele cognitief-gedragsmatige behandeling. De interventie maakt veel gebruik van doe-oefeningen op basis van dramatherapeutische en experiëntiële technieken en mindfulness. Er is ook een module voor opvoeders. Ouders zijn daarnaast betrokken bij het naleven van het veiligheidsplan en het signaleringsplan.

Gericht op: Agressieproblematiek, delinquentie, gedragsstoornissen

Leeftijd: 12 – 16 jaar

Doel: Verminderen problemen, voorkomen recidive

Methode: Individuele aanpak

Locatie: In een instelling

Uitvoering: Gespecialiseerde hulp

Grip op Agressie (GoA), *goed onderbouwd*

Bedoeld voor cliënten vanaf 18 jaar met een lichte verstandelijke beperking die vrijwillig of met een dwangmaatregel zijn opgenomen wegens agressief gedrag. GoA is een groepsgerichte aanpak die ook individueel gegeven kan worden. Het programma is gericht op het verminderen van risicofactoren en het versterken van beschermende factoren om recidive van agressief gedrag te voorkomen. GoA bestaat onder meer uit cognitieve gedragstherapie, psychomotore therapie en dramatherapie. De gebruikte technieken sluiten aan bij de doelgroep: onder meer leren door ervaren, aansluiten bij het cognitieve ontwikkelingsniveau, eenduidig taalgebruik en herhaling. GoA wordt uitgevoerd in een sociotherapeutische omgeving waar de deelnemers ook een training in sociale vaardigheden volgen. Daarbij wordt GoA geïntegreerd in het dagelijkse leven van wonen, werken en vrije tijd van de deelnemers. De dagelijkse routine wordt gebruikt als oefen- en leersituatie.

Gericht op: Agressieproblematiek

Leeftijd: 18 – 25 jaar

Doel: Voorkomen recidive

Methode: Gecombineerde aanpak

Uitvoering: Gespecialiseerde hulp

Topzorg, goed onderbouwd

Topzorg is bedoeld voor jongvolwassenen (17,5 – 24 jaar) die in de afgelopen vijf jaar minimaal twee keer werden aangehouden wegens het plegen van vermogens- en/of geweldsdelicten. Het gaat om cliënten met een hoog algemeen recidiverisico. Het hoofddoel van Topzorg is het stoppen van delictgedrag en het verminderen van (de kans op) recidive in de toekomst.

Gericht op: Delinquentie

Leeftijd: 17 – 24 jaar

Doel: Voorkomen recidive

Methode: Individuele aanpak

Locatie: Op meerdere locaties

Uitvoering: Gespecialiseerde hulp

So-Cool, goed onderbouwd

So-Cool is een leerstraf voor jongeren met een lichte verstandelijke beperking die delicten hebben gepleegd. Het doel is de kans op recidive te verminderen. Bedoeld voor jongeren van 12 tot 23 jaar met een IQ tussen 50 en 85 die delicten hebben gepleegd en tekorten hebben in sociale probleemoplossingsvaardigheden. So-Cool richt zich ook op een intermediaire doelgroep: de ouders of opvoeders en een vertrouwenspersoon uit het netwerk van de jongere.

Gericht op: Delinquentie

Leeftijd: 12 – 23 jaar

Doel: Voorkomen recidive

Methode: Individuele aanpak

Locatie: Op meerdere locaties

Uitvoering: Gespecialiseerde hulp

TACt en TACt Plus, goed onderbouwd

TACt is een intensieve, individuele training gericht op het verminderen en in de toekomst voorkomen van antisociaal en agressief gedrag. TACt Plus is een variant voor jongeren met een lichte verstandelijk beperking. De Training Agressie Controle (TACt) traint jongeren in vaardigheden die hun sociale functioneren, probleemoplossend vermogen en zelfcontrole verbeteren. De jongeren krijgen acht weken lang drie trainingen per week, waarin ze werken aan drie thema's: sociale vaardigheden, boosheidcontrole en moreel redeneren. TACt Plus richt zich op het versterken van sociale en probleemoplossingsvaardigheden bij jongeren met een lichte verstandelijke beperking. Onderdeel daarvan is het begrijpen van regels in sociale situaties en het aanleren van zelfcontrole. TACt Plus is niet gericht op het versterken van moreel redeneren.

Gericht op: Agressieproblematiek, antisociaal gedrag

Leeftijd: 12 – 23 jaar

Doel: Verminderen problemen, voorkomen recidive

Methode: Individuele aanpak

Locatie: In een instelling

Uitvoering: Gespecialiseerde hulp

VertrekTraining, goed onderbouwd

De VertrekTraining is een individuele training van tien weken waarin een jongere intensieve begeleiding krijgt bij het realiseren van een gezond toekomstperspectief. De VertrekTraining kenmerkt zich door een outreachende aanpak. De benadering is kracht- en oplossingsgericht. De VertrekTrainer stimuleert de jongere om de eigen toekomst vorm te geven, eigen doelen te bepalen

en zoveel mogelijk zelf te doen en steunt waar nodig, zodat het gevoel van competentie wordt vergroot. De interventie is zodoende activerend, sluit aan bij de doelen en motivatie van de jongere en tracht binnen een korte periode een aantal concrete resultaten te bewerkstelligen. Het uiteindelijke doel van de VertrekTraining is het bevorderen van zelfstandige deelname aan de samenleving.

Gericht op: Maatschappelijke participatie, zelfstandigheid

Leeftijd: 16 – 23 jaar

Doel: Verminderen problemen

Methode: Individuele aanpak

Locatie: In een instelling

Uitvoering: Gespecialiseerde hulp

School2Care, goed onderbouwd

School2Care is een geïntegreerd aanbod van onderwijs, (jeugd)zorg en begeleide vrije tijdsbesteding voor jongeren (12-17 jaar) met zeer complexe problemen die niet of nauwelijks nog naar school gaan. De jongere krijgt 6 tot 9 maanden een intensief dagprogramma. Daarna stroomt de jongere door naar een reguliere opleiding, stage of werk waarbij hij 6 maanden ambulante begeleiding ontvangt. Voor jongeren van 12 tot en met 17 jaar, en hun ouder(s)/opvoeders, met dusdanige meervoudige problematiek dat zij de aansluiting met het (voortgezet) onderwijs verliezen en verdere maatschappelijke uitval dreigt. Er is voor deze jongeren en hun omgeving hulpverlening ingezet, maar zonder afdoende resultaat. Zowel het onderwijs als de hulpverlening zijn vastgelopen.

Gericht op: Gedragsproblemen, maatschappelijke participatie, schooluitval

Leeftijd: 12 – 17 jaar

Doel: Verminderen problemen

Methode: Gecombineerde aanpak

Locatie: In een instelling

Uitvoering: Gespecialiseerde hulp

Samen Stevig Staan, goed onderbouwd

Samen Stevig Staan is een behandelprogramma voor jeugdigen 9 tot 16 jaar met een licht verstandelijke beperking in combinatie met gedragsproblemen. Doel is vermindering van het probleemgedrag van het kind door de opvoedingsvaardigheden van de ouders en de sociale vaardigheden en probleemoplossende vaardigheden van de jeugdigen te trainen in groepsbijeenkomsten.

Gericht op: Gedragsproblemen, gedragsstoornissen

Leeftijd: 9 - 16

Doel: Verminderen problemen

Methode: Groepsgerichte aanpak

Locatie: In een instelling

Uitvoering: Gespecialiseerde hulp

Kopstoring, goed onderbouwd

Kopstoring is een preventieve online groepscursus voor jongeren met een ouder die psychische of verslavingsproblemen heeft, om te voorkomen dat zij zelf ernstige problemen ontwikkelen. De cursus Kopstoring is anoniem en gratis. De jongere volgt de cursus in een chatbox samen met vijf andere jongeren en een hulpverlener. Zij bespreken onderwerpen als de ziekte van de ouder, de gevolgen voor de jongere, tijd voor jezelf maken, constructief denken en het sociale netwerk. Kopstoring bestaat uit acht gestructureerde bijeenkomsten in een gesloten en beveiligde chatbox. Jongeren loggen in vanaf hun eigen computer. Voorafgaand aan iedere bijeenkomst maken ze een huiswerkopdracht over het thema waarover in de sessie wordt gechat. De cursus wordt bij voorkeur

begeleid door een ggz-preventiemedewerker of een hulpverlener. De cursus wordt aangeboden binnen een website met een stepped-care-karakter. Jongeren bepalen zelf in welke mate ze ondersteuning ontvangen. De website heeft drie functies: informatievoorziening, e-mailservice en de online groepscursus.

Gericht op: Psychische problemen

Leeftijd: 16 – 25 jaar

Doel: Preventie van problemen

Methode: Groepsgerichte aanpak

Locatie: E-hulp

Uitvoering: Gespecialiseerde hulp